

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administrațiunea :

Braslovu, piața mare Nr. 22. — „Gazeta“ ese:
Jofa și Dumineca.

Pretulu abonamentului:

pe unu anu 10 fl., pe siese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl., v. a. — Tieri esterne 12 fl. pe unu anu séu
28 franci.

Anulu **XII.**

Se prenumera:

la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:

un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru facare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retrimitu.

Nr. 18.

Dumineca, 5/17 Martiu

1878.

Mobilisamu séu nu?

Braslovu, 16 Martiu 1878.

Dupa dlu de Bismarck a vorbitu si dlu de Andrásy si déca cancelariulu imperatiei germane nu ne-a potutu spune nimicu nou, cumu amu fi potutu asteptá asia ceva dela ministrulu nostru de esterne? Lumea ingrijiata de viitoriulu celu mai de aprópe s'ar' mai mangaiá inca asupra acestui faptu, dér' este o insusire caracteristica a tuturor enuntiariloru diplomatice, ca cu catu se silescu a ascunde adevverulu mai multu, cu atatu mai mare nelinisece producu in publiculu celu mare, care nu este initiatu in secretele guvernoloru.

Este unu simtiu de nesigurantia fórté neplacutu, care a cuprinsu din nou spiritele din Austro-Ungari'a. Ce facemu? mobilisamu séu nu, mergemu cu Russi'a séu contra ei? ocupamu Bosni'a séu nu? Eaca totu atatea intrebari ce le pune astadi fiacare cetatianu cugetatoriu din monarchi'a nóstra, la cari inse nici unulu nu a capetatu pana astadi unu respunsu satisfactoriu. Toti asteptau ca guvernulu va aduce ceva lumina in acestu intunerecu macaru acuma, dupa ce pacea s'a inchiaiatu, dér' asteptarile loru fura zadarnice. Siedintiele delegatiuniloru, in cari a vorbitu contele Andrásy, au fostu secrete si ceea ce a transpiratu din vorbirile lui in publicu, nu póte multiami pe nimenea. Si acuma cá la tóte ocaziunile de unu anu incóce, unii cetescu din espunerile contelui Andrásy pace, altii resbelu. Intre cesti din urma a se numerá fora indoióla si maghiarii, cari au inceputu a se mai impacá cu Andrásy, de candu a cerutu creditulu de 60 milióne si ia asiguratulu ca nu voiesce se faca numai o simpla demonstrațiune, ci are in gandu lucruri serióse.

Maghiarii sunt mai odihnuti, ca-ci Andrásy le-a mai declaratú inca, ca cele 60 milióne nu le cere pentru ocuparea Bosniei si Herzegovinei. Guvernulu nu are acést'a intentiune, dise elu, dér' póte se se véda mane po mane silitu de impregiurari a intrá in acele tieri spre aperarea intereselor monarchiei. Ast'a vedi e cu totulu alt'a, disera delegatii unguri si votara creditulu.

Va se dica Andrásy se fia otaritu a provocá chiaru unu resbelu cu Russi'a in casu, candu acést'a nu ar' voi se se conformeze intereselor austriace si europene? Nu scimu, cumu a definitu ministrulu de esterne sfer'a de interesse austro-ungare si ce le-a mai spusu in secretu delegatiuniloru, vedemu numai, ca foile guvernamentale germane judeca lucrulu multu mai rece si nu vedu in espunerile contelui Andrásy nimicu amenintatoriu. Ceva mahnire se póte ceti din cuvintele contelui, mahnire fiindu-ca Gorciacoff l'a ignoratu la negotiariile pentru pace, dér' mai multu nimicu. Acést'a e opiniunea diuarieloru berlinese.

Organulu lui Gambetta „Republique Française“ inca nu vede in espunerea contelui Andrásy vre o amenintare contra Russiei, dér' constata cu satisfaciune, ca esista órecare consonantia in declaratiunile siefiloru cabinetulu austro-ungaru si anglesu. Lord Derby inca a disu, ca Angli'a astépta cá tratatulu de pace dintre Russi'a si Turci'a se fia supusu intregu esaminarei si sanctiunei congressului si Andrásy vine a face declaratiuni analóge. De aci deduce „Republique Française“ ca aceste doue state nu se voru multiami numai cu verificarea tratatulu de pace dela San Stefano.

Ce va fi inse, déca Russi'a nu va voi se supuna intregulu tractatu sanctiunei congressului? Resbelu negresitu? Anglesii se totu arméza si déca amu judecá dupa foile maghiare si or'a actiunei austro-ungare este aprópe. „Talpra magyar! talpra osztrák! mert bizony-bizony: itt az idő; most vagy soha.“ (Sculati maghiari, sculati austriaci, ca-ci dieu-dieu: a sositu timpulu, acumu ori nici-odata) esclama „Kelet“ din Clusiu. Audit'a óre si

elu ceva din cele ce s'au sioptitu in siedintiele secrete ale delegatiuniloru?

Multi, fórté multi sunt inse, cari nu credu in tóte aceste. Nimicu nu va fi, dicu ei, totulu se va aplaná in pace; partitulu militariu din Austri'a are astadi mai mare influentia cá inainte, si-si va da tóte silintiele spre a sustiené relatiunile amicabile cu Russi'a, si-o va face acést'a chiaru si cu pretiulu ocuparii Bosniei. Dér' Andrásy se póte mangaiá cu cele 60 milióne. Elu are acuma celu puçinu convictiunea, ca déca va fi de lipsa o mobilisare o póte indata efectué. Si acést'a e multu.

Andrásy inaintea Delegatiuniloru.

Cu cartea rosia subsuóra a mersu contele Andrásy inaintea Delegatiuniloru spre a-si justificá politic'a s'a si spre a cere sum'a bagatela de 60 milióne, pentru cá se póta face o politica si mai buna. Delegatii, atatu cei unguresci catu si cei austriaci au primitu pe ministrulu de esterne cu mare recóla si nu e de miratu, déca ne gandumu la inimicii cei multi ce si ia creatu Andrásy prin atitudinea s'a rezervata. Dispositiunea delegatiuniloru era puçinu prietenósa contelui. Efectulu ce l'a produsu dér' Cartea rosia, nu a potutu fi favorabilu, mai antaiu, pentru-ca acést'a carte nu contine nici unu momentu nou, care se póta servi spre mai mare orientare despre aceea, ca unde tientesce politic'a cabinetulu nostru, alu douilea pentru-ca depesiele publicate intrens'a sunt de natura de a intari numai parerea, ca contele Andrásy a lucratu, cu séu fora intentiune, pe man'a diplomatiei russesci, a lui Gorciacoff, care acuma, candu e la adeca, se aréta fórté puçinu recunoscutoriu față de Austro-Ungari'a.

Cu cartea rosia nu a potutu dér' cuceri increderea delegatiuniloru. Contele de Andrásy a trebuitu se intrebuintieze tóta elocuenti'a, de care dispune, spre a convinge pe delegati, ca politic'a s'a este acomodata intereselor Austro-Ungariei si ca este neaperatu de lipsa, cá se i se voteze creditulu de 60 milóne. Austro-Ungari'a numai atunci va avé influenti'a cuvenita la congressu, déca va fi pregatita pentru tóte eventualitatiile. Argumentulu acést'a practiculu a invinsu si va invinge tóte pedecile, asia incatu se póte prevedé cá siguru, ca creditulu de 60 milióne va fi votatu si in plenulu delegatiuniloru.

Nu puçinu voru fi contribuitu la acestu resultatu cuventarile ce le-a ténutu contele Andrásy inaintea delegatiuniloru. In adevveru Andrásy a vorbitu multu si se pare, ca i a succesu a convinge mai cu séma pe delegatii unguri. Elu a vorbitu inse in siedintia secreta dupa ce delegatiunile s'au constituitu cá comitetu, de aceea tecstulu vorbiriloru nu e autenticu, variéza in fiecare diurnalu. Mai esacta din tóte este cuventarea s'a dela 9 Martiu, prin care apera cererea de creditu.

Espunendu motivele, cari l'au indemnatu a cere creditulu de 60 milióne, declara Andrásy, ca totu ce este astadi cunoscutu in privinti'a preliminariloru de pace nu are caracterulu autenticitatii. „A intrá in analis'a acelor preliminarie, n'ar' fi oportunu tocmai acuma inaintea congressului. Déca si credemu, ca interesese Austro-Ungariei sunt totodata interesse generale ale Europei, totusiu nu ar' fi consultu a prejudecá desbateriloru congressului prin stabilirea unui programu formalu. Pentru aceea voiu espune parerile mele asupr'a invoieiloru russo-turcesci, asia dupa cumu le cunoşcemu pana astadi numai in modu generalu. Este naturalu, ca la stipulatiuni, cari se facu in cursulu campaniei sub actiunea necontentita a armatelor, interesese militari precumpanescu interesese politice. Comandantii militari naturalmente au in privire inainte de tóte responsabilitatea loru si astfelu se presenta condițiunile intr'o

forma, care nu pare prea potrivita, spre a poté fi primite si de altii. E cu nepotintia cá interesese diferiteloru state se ésa ocrotite din nescie tratari, la cari acele interesese si acele state nu au fostu reprezentate nici intr'unu feliu, ci se aflau față in față numai invingutoriulu si invinsulu. Invingutoriulu, dice Andrásy, nu are interesu de a'si moderá pretensiunile, mai cu séma atunci, candu stipulatiunile nu sunt definitive, ci au se servésca numai de basa a unei intielegeri definitive. Diurnalele apoi mai si ecsageréza, nu e dér' mirare, ca tabloulu intregu destépta ingrigiri.“ Andrásy dice apoi, ca nu de multu se dicea, ca Russi'a este o putere militara nepotintiósa si astadi se sustiene, ca Europ'a intréga e amenintata de intentiunile agressive ale ei.

Andrásy e de parere, ca situatiunea universală se va aretá póte la congressu in alta lumina mai puçinu ingrijitória. „Russi'a a declaratú de repetile ori ca nu trage sabi'a pentru scopuri egoiste, ci numai pentru imbunatatirea sórtei chrestiniloru in Orientu. Acést'a tienta si succesulu militariu alu resbelului remanu afara din cestiune. Totu ce ceremu, si trebuie se ceremu noi e, ca acesie rezultate trebuie se fia astfelu limitate, cá prin ele se nu suferé nici interesese nóstre nici cele europene. Dreptulu si interessulu principalu alu Europei este inse, cá dupa resbelu se urmeze pacea, ear' nu o stare de lucruri, care ar' contiené germenele unor complicatiuni noue, cá resultatulu se fia o solutiune catu mai multiamitória a cestiunii Orientului, ear' nu o schimbare a relatiuniloru de putere in Europ'a. Amintatiunile de Rusia. Metalulu tare se topesce in focu pentru a se poté versá intr'o forma. Eu vedu, dise elu, in Orientu numai unu metalu inflacaratu, nu vedu inse si modelulu, care se 'i dé form'a adevverata.

„Se nascu intrebarile: pana unde se póte reduce Terci'a cá totusiu se mai póta esiste? Déca prin nou'a ordine a lucrurilor se asigura o sórte mai buna unora din chrestini, ce trebuie se se faca si pentru asigurarea sórtei celorlalti? Cari ar' fi garantiile pentru esecutarea reformelor in privinti'a acestoru din urma? Greutatile acestoru intrebari sunt atatu de mari, incatn numai Europ'a in intielegere le póte resolvable. Cá o singura putere se póta resolvable acést'a problema fora spriginulu celorlalte poteri, séu chiaru contra vointiei loru, mi se pare cu totulu imposibilu.“ Numai in intielegere cu Europ'a intréga, dise Andrásy, se potu resolvable in modu pacificu cestiunile pendente. Russi'a a recunoscutu indreptatirea poteriloru garante si este in interessulu ei, cá se procéda in intielegere cu ele. Din tóte aceste cause speréza Andrásy, ca la congressu se va stabili o intielegere europeana.

Guvernulu imp. si reg., dise Andrásy, va starui si de aci inainte pentru mantinerea pacii si va aperá cu firmitate interesese austro-ungare si cele generale europene. Fideli acestei politice amu disu, ca la stabilirea definitiva a pacii vomu face cá se se recunósca drepturile si interesesele nóstre. Pentru aceea guvernulu a evitatu pana acuma a pretinde jertfe dela monarchia. Amu voitu se pastramu puterea întreaga a monarchiei pentru momentulu inchiaiarrii pacii, candu monarchi'a avea se'si documenteze influenti'a. Acestu momentu a sositu si guvernulu cere acuma dela delegatiuni creditulu necessariu convinsu fiindu, ca pana acuma a crutiatu puterea financiaria si economica a monarchiei si simtindu-se datoriu de a face totu spre a asigurá interesesele monarchiei in contra ori-carei suprinderi. Nici astadi nu venimu se ceremu o mobilisare, ci voimu numai se ni se dé possibilitatea, cá in casu de trebuintia se potemu luá mesurile necesarie. Acést'a nu e unu actu de inimicitia contra vreunei poteri, dér' nici o demonstrațiune simpla, ci este numai o mesura de precautiune; e ilustratiunea la problem'a, ce guvernulu a accen-

tuat'o de repetite ori : ca considera de a s'a datoria, cá interesele Europei se le apere impreuna cu Europ'a, ér' p'ale sale cu propri'a lui fortia. Nu e unu votu de incredere ce vi' lu ceru, dise in fine ministrulu de esterne, nu e unu creditu ce' lu voru acordá delegatiunile actualului ministru ci e unu creditu, pe care trebuie se' lu acordati ori-carui guvernulu, dela care asteptati cá in impregiurarile de fačia se ié asuprasi garanti'a ca interesele monarchiei voru fi aperate.

Espunerea acést'a de motive a contelui Andrásy nu a multiamitu inse pe delegati. Ei au voitu se afle mai multu. Pentru aceea iau pusu atatu in delegatiunea ungara catu si in cea austriaca o multime de intrebari, la tóte inse a respunsu d. Andrásy evasivu. Intre altele l'a intrebatu contele Szécsen de are séu nu unu programu anumitu. Guvernulu a avutu dela inceputu si are inca unu programu anumitu, respunsu d. Andrásy, dér' nu poteti cere, cá acuma se'lu desfasiuru aci. Prin aceea, ca amu esi c'unu programu deosebitu, s'ar' amaná numai intrunirea congressului, ca-ci atunci ar' face si guvernele celelalte ce facemu noi si ar' trece multu pana s'ar' aduce in consonantia diferitele programe.

Déca unora li se pare situatiunea nefavorabila nu e de miratu. Eu singuru, dise Andrásy, asi judecá asia, déca nu asi fi initiatu in lucru. E inse prea incredintiatu, ca peste puçine luni convictiunea va fi generala, ca politic'a ce-o urmasesc a fostu correcta. S'a disu, ca guvernulu Austro-Ungaru trebuiá se 'si puna conditiunile inainte in privinti'a rezultatului resbelului russo-turcescu; acést'a inse numai atunci ar' fi fostu cu putintia, déca Austro-Ungari'a s'ar' fi intielesu cu Russi'a, cá se impartiesca Turci'a, ceea ce inse nu s'a intemplatu. Déca cineva da cu pumnulu intr'o oglinda, atunci e fórté greu a spune inainte ce forma voru avé spaturile.

In Orientu esista de multu inimiciti'a intre rasele diferite, apoi inimiciti'a intre popórele chrestine si mohamedani. Déca la aceste doue poteri mai vine si a trei'a, e absolutu cu nepotintia de a calculá inainte efectulu. In casulu acést'a nu'ti mai remane alt'a, decatu se astepti desvoltarea factica a lucrurilor si se iei positiune fačia de ea. D. Andrásy, dice „Polit. Corr.“, a specificatu dupa acést'a detaiatu ceea ce intielege sub sfer'a de interese austro-ungare.

Cumu judeca russii in cestiunea Basarabiei ?

Este interessantu a cunósce parerile partitoru diferite din Russi'a relative la cestiunea Basarabiei. Unii sunt de parere, ca guvernulu russescu trebuiá se procéda cu mai mare crutiare fačia de Romani'a, altii sustienu, ca Russi'a este in dreptu a cere Basarabi'a si ca interesele russesci pretindu categoricu retrocesiunea acelu petecu de pamentu. Un'a din aparintiele cele mai surprindetórie este, ca tocmai russii, dela cari se asteptá se fia mai fanatici, panslavistii de profesiune, documentéza o moderatiune rara in acést'a cestiune. Reproducemu aci aceea, ce scrie organulu renumitulu Katkov, „Gazet'a de Moscva“ in privinti'a portarei guvernulu russescu fačia de Romani'a :

„Nu se póte contestá, ca in Romani'a se ivesce fačia cu noi o aversiune, a carei impuçinare de siguru nu ne ar' fi costatu multu. Romanii paru resoluti se nu cedeze bucat'a din Basarabi'a, ce li-s'a reintorsu prin tractatulu de Parisu; dupa cumu apare din memorialulu contelui de Siuwaloff, Russi'a ficsá revindecarea acestui teritoriu dejá in anulu trecut, candu cu statorirea programulu viitórei paci, in-cunosciantandu despre acestu proiectu atatu pe Angli'a, catu si pe celelalte poteri.

„Guvernulu romanu, precumu se vede, nu a aflatu decatu tardiu acést'a intentiune, pe candu ar' fi fostu lucrulu celu mai simplu a se intielege cu elu inca de timpuriu asupr'a acestui obiectu.

„O alta nedibacia, care a atinsu amorulu propriu alu aliatiloru nostrii este aceea, ca negociarile de pace s'au urmatu fora de participarea loru. Déca eschiderea loru a fostu o concessiune facuta Turciei, carei'a nu i-ar' fi placutu se trateze cu fostii ei vasali, atunci acést'a concessiune a fostu de prisosu, nepotendu inmuia nimiculu din conditiunile aspre, la cari acést'a poteri trebui se se invoieasca. Asistarea la negociarile de pace a unui delegatu romanu precumu si a unui serbu si altulu muntenegreanu, nu ar' fi potutu ecsercítá ceva influentia mare asupr'a rezultatelor, ar' fi possibilitatu inse aliatiloru nostrii espunerea dorintieloru proprii si le-ar' fi satisfacutu simtiementulu nationalu. . . . In Orientu trebuie se stamu mai presusu de ori-ce partialitate. Forti'a nóstra principala sta acolo, in sant'a cauza a crestinismulu orientalu. Tóte celelalte interese trebuie sub-ordinate acestui'a.

„Datori'a nóstra este de a impaciu, ér' nu de a desbiná si pune in cérta variele elemente ale crestinismulu orientalu; noi nu trebuie se aparem acolo in nici unu casu cá partidu. Trebuie se fimu egal de drepti fačia de bulgari si greci, cá si fačia de romani si serbi si interessulu nostru se nu varieze nici odata de interessulu loru comunu. Toti acesti'a apartienu impreuna cu noi unui sistemu mare, si nu se voru affi de locu intrige, cari se ni-i póta instrainá, de nu cumva ei vomu instraina noi insine.“

Nu de multu amu publicatu si noi o scrisóre ce a adressat'o colonelulu Alesandri, fratele potetului catra principele de Gorciacoff. Acuma vine unu diplomatulu russu si respunde in diariulu francesu din Bruxelles „Le Nord“ dlui Alesandri intr'unu lungu articolu subsemnatu „Unu russu“. Spatiulu nu ne permite de astadata de alu reproduce in estrasu, observamum numai, „ca Russulu“ 'si da tóte silintiele de a dovedi, ca Russi'a are unu dreptu asupr'a Basarabiei, ca revindecarea acestui teritoriu este unu interessu positivu si majoru pentru Russi'a si ca atitudinea actuala a guvernulu romanu contribuie a dá acestui interessu o insemnatate capitata. Russi'a trebuie se sté in legatura cu Orientulu nu póte dér' primi de a fi despartita de Bulgari'a prin obstacule materiale si tocmai atitudinea de acuma a guvernulu romanu trebuie se-o faca se prevéda, ca in casu candu ar' voi se tréca din nou in Bulgari'a russii s'ar' espune de a gasi in Romani'a nu unu concursu amicalu ci o stavila, pe care ar' trebui s'o sdrobeasca. Astfelu vorbesce diplomatulu russu. „Unu Romanu“ s'a grabitu a-i respunde in „L'Orient“ si alu rogá cá se nu 'si mai dé silintia a dovedi ca Russi'e in dreptu, ca-ci prefera brutalitatea franca acestei violintie rafinate, care afectandu dulceaia si ecuitate devine si mai odiósa si revoltanta.

Not'a dlui Cogalniceanu

in privinti'a recunóscerii independentii si a participarii Romaniei la conferentia, suna dupa „R. L.“ asia :

Bucuresci, 13/25 Febr. 1878.

Domnule Agentu !

Prin circular'a nóstra din 22 Maiu (3 Iuniu trecut), guvernulu Altetiei Sale principele Carolu I alu Romaniei, insarciná pe reprezentantii sei dupa lenga diferitele cabinete europene, cá se esplice neresistibil'a miscare nationala, care determinase tier'a a'si proclamá independintia.

Romani'a facea atunci apelu la simtiementele traditionale de buna-vointia ale mariloru poteri catra ea, nu spre a obtiené o recunoscintia imediata pentru nou'a situatiune politica, a carei initiativa o luase, ci pentru a cere, cá acést'a bunavointia se nu o parasésca, candu ar' sosi ór'a solutiuniloru supreme, candu Europ'a va crede de datoria a interveni in regularea cestiuniloru redicate prin resbelu.

Acést'a óra a sunatu; luminatele combinari ale cabineteloru europene, a caroru generósa midilucire s'a aplicatu in totdeun'a spre a satisfice si a couciliá tóte interesele, voru se organisiedie o noua ordine de lucruri in Orientu. Si prin urmare, poporulu romanu, factoru alu problemelor actualmente in solutiune, crede, ca a venitu momentulu pentru elu se se presente din nou in fačia mariloru poteri.

Romani'a, dupa ce s'a declarat independenta, a luat parte la resbelu contr'a imperiulu otomanu, atatu pentru a terminá prin arme neintielegerile ce neincetatu se iveau in reporturile sale cu sublim'a Pórta, catu si pentru a dovedi, ca aspiratiunile sale nu erau nepotincióse, si ca erá demna intr'adeveru de independintia ce si-o insusise, fiindu-ca ea scieá s'o platésca cu pretiulu sangelui.

Partea ce a luat in próspetulu conflictu pentru propri'a s'a cauza, sacrificiele, pe cari le-a indeplinitu cu curagiu, personalitatea ce a conservatu in complicarile, in cari a fostu amestecata, dovedesce susu si tare nu numai viu'a s'a dorintia, ci atitudinea reala de a trai prin propri'a s'a viétia, precumu si capacitatea s'a intréga de a intrá cu fruntea redicata in marea familia europeana.

Asigurata de favórea ce urmá cu interessu desfasiurarea progresiva a institutiuniloru si isvóreloru sale la unu gradu de civilizatiune, care o autorisa de a se asimilá si va permite a o asemená cu celelalte state independinte, forte de acést'a energia, care singura asigura popóreloru esistentia loru, si in acelasi timp areta necesitatea pentru ele de a avé o individualitate distincta si formalá; Romani'a are increderea, ca poteri in generalu si guvernulu . . . in particulariu, nu voru mai esitá de a o degajá de situatiunea echivoca, in care se gasea, ca va confirmá dreptulu de a figurá de aci inainte in Europ'a cá unu statu independinte, a o pune in fine completamente in positiune de a indeplini misiunea, care ei este insemnata la gur'a Dunarei.

Astfelu este, dle agentu, ordinea de idei, pe cari veti binevoi a le comunicá cabinetulu, pe lenga care sunteti acreditati; dorintia guvernulu remane de a vedé sanctionate actualmente de cabinetulu . . . . independintia proclamata in Romani'a la 10/22 Maiu 1877, si de a se admite in sinulu viitórei conferentie unu reprezentantu romanu,

care va espune areopagului european nouele trebuintie create Romaniei prin transformarea s'a politica.

Ve autorisezu a dá lectura si a lasá copia dupa acést'a circulara dlui ministru alu afaceriloru straine.

Cogalniceanu.

Cartea verde a Romaniei.

II. Garantarea neutralitatii Romaniei — In- poiarea gureloru Dunarii.

(Urmare.)

23. Telegram'a generalului Ghic'a anunciandu ca Turcii au de gandu se ocupe Calafatulu. (7 Decembre.)

24. Instructiuni tramise de ministrulu de esterne dlui Dim. Bratianu la Constantinopolu. (10 Decembre.)

25. Telegram'a dlui Siendrea raportandu, ca ambasadorele Engliterei 'i-a spusu : „Englita doresce neutralitatea Romaniei, dér' n'o póte garantá intr'unu modu efectivu. Ar' trebui, cá se interesati puterile vecine de acést'a cestiune.“ (11 Decembre.)

26. O telegrama a generalului Ghic'a, in care situatiunea e resumata astfelu : „Diferite cause, f. cisie, séu oculte, reale séu fictive, voru impiedicá pe conferentie, nu numai se resolve spre satisficerea nóstra, dér' póte chiaru si se ié in considerare unu planu, de ori-unde ar' veni propunerea, care aru tindé se dé Romaniei in Oriunte rolulu ce are Belgi'a in Occidinte.“ (13 Dec.)

27. O telegrama a dlui Siendrea anunciandu, ca ducele Decazes 'i-a declarat, ca „o noua proclamare a neutralitatii n'are interessulu ce'si inchipuiescu Romanii.“ — „Deca va fi resbelu, ar' fi adaugatu ducele, ipotesa ce nu potu admite, atunci Romani'a va fi in casu de fortia maiora.“ (13 Decembre.)

28. Copia a deplineloru puteri ce au fostu date dlui Dim. Bratianu la 17 Decembre 1876 pentru a cere de la conferentia neutralitatea Romaniei si retrocederea gureloru Dunarii.

29. Not'a dlui N. Ionescu catra agentii romanii in strainatate pentru a'i insciintiá de misiunea dlui Dim. Bratianu. (20 Dec.)

30. Telegrama a d. Dim. Bratianu anunciandu guvernulu ca Savfet-pasi'a 'i-a afirmatu, ca a scrisu ambasadoriloru otomani pentru neutralitatea Romaniei. Inse plenipotentiarrii straini totu n'au primitu instructiuni. (27 Dec.)

31. Telegrama a dlui Balacénu, care dice ca ambasadorele otomanu la Vien'a 'lu-a asicurat, ca guvernulu seu se gandescé seriosu a recunósce independintia si neutralitatea Romaniei. (29 Dec.)

32. Nota adresata de d. Dim. Bratianu membriloru conferentiei in privinti'a deltei Dunarii. (2 Ianuariu.)

33. Scrisórea lordulu Salisburu catra d. Dim. Bratianu, in care dice ca nu póte dá unu respunsu favorabile cererei ce a facutu, ca-ci cestiunile privitóre la delta si la neutralitate nu suntu coprinse in program'a conferentiei si nu intra in competintia plenipotentiariloru. (4 Ianuariu.)

34. Reportulu dlui Siendrea, care face cunoscutu guvernulu convorbirea ce a avutu cu lordulu Derby, care 'i a disu : „Nu vréu se ascundu adeverat'a mea gandire : nu credu possibila o proclamare a neutralitatii Romaniei ca-ci Russi'a n'are s'o admita.“ (9 Ianuariu.)

35. Not'a dlui N. Ionescu catra d. Siendrea dicundu ca : „In sinulu cabinetulu romanu nu esista de catu o opiniune in privinti'a neutralitatii absolute si garantia Romaniei. Numai o necesitate estrema ar' puté se ne silésca se ne abatemu din acést'a cale.“ (15 Ian.)

36. Telegram'a dlui N. Ionescu catra agentulu romanu la Vien'a insciintiandu-lu, ca resbelulu este neinlaturabilu si ca in acestu casu, Romani'a va cautá a regulá conditiunile trecerei Russiloru, cá se atenueze pagubele tierii, pastrandu totuodata o deplina neutralitate. Acestu modus vivendi esclude ori-ce aliantia si ori-ce cooperare. Inse trebe, cá turcii se nu caute se transpórte in tiera teatrulu resbelului. (1 Apriliu.)

Cap. III. — Independintia Romaniei. — Resbelulu cu Turci'a — Violarea crucii rosie de armatele otomane.

1. O telegrama a dlui I. Campinénu ministru de esterne ad-interim, care informéza pe agentulu Romaniei la Constantinopolu, ca concentrarea trupeloru turcesci pe tiermulu Dunarii, si mai cu séma la Vidinu, ingrijesce fórté poporatiunea romana si silesce pe guvernulu se concentreze trupe pe locurile amenintiate. (2 Apriliu.)

2. O telegrama a dlui Campinenu catra generalul agentiei romane la Constantinopolu anuntiindu-l, ca generalul Ghic'a pleca in misiune extraordinara la Petersburg. (4 Apriliu.)

3. O telegrama a dlui Cogalniceanu catra agentii romani in strainetate facandu apelu la puterile garante, ca se eserceze o presiune asupra guvernului otomanu spre a nu face din Romani'a teatrul resbelului. Trecerea Russiloru nu pote justifica o invasiune de basi-buzuci in tiera. Parasiti de puterile straine vomu fi siliti se nu luam consilie de catu de la desperarea nostra. (5 Apriliu.)

4. O telegrama a dlui Degré, dicundu ca guvernul germanu nu pote promite o interventie in favorea Romaniei. (6 Apriliu.)

5. O telegrama a dlui Calimaki Catargi anuntiandu, ca ducele Décazes a invitat pe cabinetul englesu si pe celu austriacu la unu demersu comunu pe lenga Pórta, inse fora nici o incredere in rezultatul acestei invitari (7 Aprilie.)

6. Reportul diui Degré, prin care face cunoscutu, ca s'a espusu din nou dlui de Bülow situatiunea tierii si ca ministrul i a respunsu, ca nu pote promite interventia guvernului. (8 Aprilie)

7. Telegram'a dlui Calimaki-Catargi dicundu, ca ambasadorele otomanu la Paris se plange de atitudinea Romaniei si i-a spusu, ca armata turcesca va intra in tiera indata ce Russii voru trece Dunarea. (9 Aprilie.)

8. Telegram'a dlui Cogalniceanu catra comitele Andrásy pentru a solicitá ajutorul moralu ala Austriei in impregiurarile de fačia. (10 Aprilie)

9. Telegram'a dlui Cogalniceanu catra d. de Radovitz, ca se solicite ajutorul seu. (10 Aprilie.)

10. Telegram'a dlui Cogalniceanu catra ducele Décazes in acelasiu sensu. (10 Aprilie.)

11. Telegram'a prefectului din Galati dicundu, ca in fačia Barbosiloru suntu trei intariri armate cu tunuri si ca Turcii se pregatescu a face podu se treca pe la Rusciuk. (10 Aprilie.)

12. Not'a marelui-viziru catra M. S. Domnitorulu, prin care cere M. S. d'a lua in comunu mesuri militare pentru a asicúra aperearea teritoriului Romaniei. „Nu asceptu, dice marele viziru de catu respunsulu M. V., ca se dau instructiunile trebuintióse Serjarului Ekrem, care se afla pe Dunare in capulu armatei otomane si cu care autoritatile militare ale M. V. potu intra in tratari in casu de urgentia. (10 Aprilie.) [Va urmá.]

Diverse.

(Sectiunile sciintifice ale Asociatiunii transilvane.) La adunarea din Blasiu s'a fostu alesu prin aclamatiune presiedinte alu sectiunei filologice dlui T. Cipariu, alu sectiunii istorice dlui G. Baritiu, alu sciintieloru naturale dlui dr. P. Vasiciu. Eca cumu s'au completatu, prin declaratiunile respectiviloru membrii, acele trei sectiuni: a) sectiunea filologica: dnii T. Cipariu, Sava Popoviciu Barceanu, Dr. Grigoriu Silasi, I. M. Moldovanu, Ioanu Popescu, G. Baritiu, Dr. Iosifu Hodosiu; b) sectiunea istorica, dnii: G. Baritiu, Ioanu cav. de Puscariu, T. Cipariu, N. Popea, Ioanu Popasu, Dr. Ioanu Nemesiu, Dr. Aurelu Isacu, Ioanu Antonelli, Dr. Ilarionu Puscariu, I. A. Preda; c) sectiunea fisico-naturala, dnii: T. Cipariu, Dr. P. Vasiciu, A. Bohatielu, Anani'a Trombitasiu, Stefanu Popu, Dr. Nicolae Stoia, Dr. A. P. Alexi, Ioanu Marculetiu.

(Doliu la Curtea romana.) In urm'a incetarii din vieatia a A. S. I. Arhiducelui Franciscu Carolu, tatalu M. S. Imperatoriului Austriei, Regelui Ungariei, — scrie „Monit.“ — Curtea Inaltimiloru loru a luat doliulu pe trei septemani, cu incepere dela 25 Febr. v.

(Reportulu comisiunei budgetarie a camerei romane.) Camera deputatiloru a inceputu in 28 Februaru v. desbaterea budgetului de venituri si cheltuieli pentru exercitiulu anului 1878. Era si timpul, dice „Dorob.“, ca-ei doue luni din anulu acest'a amu mersu cu budgetulu anului trecut. Unu ce inveseltoriu e sporirea de venituri realizata in 1877 dela drumurile de feru, dela poste si telegrafe. Acestu sporiu se suie la cifr'a de peste 27.000.000 lei, la care se adauge inca 3.424.466, lei incasati, peste prevederile budgetare ale anului trecut, dela vami si saline. Cu modulu acest'a, dupa constatările comisiunei budgetare resulta 30,606.150 lei ca escedentu, prisosu de venituri extraordinarie. Catu pentru nou'a intocmire a venituriloru si cheltuieliloru pe 1878 raportulu prezentatu camerei

de comisiunea budgetaria da urmatóriele cifre: ca venituri 93,144.451 lei, ca cheltuieli 93,098.985 lei. Escedentu 45,466 lei. Budgetulu dér' lasa inca si unu escedentu, afara de cele 30,000.000 din biletele ipotecare (bani de charthia) care suma — dupa cum se exprima reportulu — a ramasu afara din ecuilibrulu budgetariu, remanendu ca adunarea se hotarasca ce este de facutu cu acestu feliu de imprumutu, care nu e realizatu si care a ramasu fara intrebuintiare. Ca remediul, comisiunea propune miciorarea datoriei publice, causata de guvernule trecute si care se suie la sum'a de 46 millióne, séu la 50 millióne cu anuitatea liniei Ploiesti-Predealu si cu a rechisitiuniloru, adeca mai multu de jumetate din venitul ordinariu alu statului.

(Diferinti'a intre congressu si conferinti'a.) Despre acést'a scrie profesorulu Martens, o autoritate pe terenulu dreptului gintiloru, in „Journal de St. Petersburg“ urmatóriele: Diferinti'a depinde 1. dela persónele, cari sunt insarcinate a participá la o asemenea adunare si 2. dela materialulu, ce este a se regulá si dela rezultatele ce sunt a se ajunge. Unu congressu este fora indoiéla o intrunire, la care iau parte suveranii in persóna. Adunarea pote se ie in casulu acest'a decisiuni definitive. Totu asia trebuie se se numésca congressu si o adunare, la care iau parte siefi cabinetelor, carora li s'au datu tóta plenipotentia. Diferinti'a principala consista inse in materialulu, despre care este a se tractá. Cu catu cestiunile ce vinu a fi judecate sunt mai insemnate, cu catu interesele ce sunt in jocu receru unu studiu mai aprofundatu si cu catu decisiunile sunt mai departe batatórie, cu atatu mai multu possede adunarea plenipotentiaru caracterulu unui congressu. Astfelu se vorbesce de unu congressu in Osnabrück si Münster din an. 1648, la care s'a facutu pacea vestfalica. In fine se pote ca totu la locul acela unde residéza congressulu se se tiena conferinti'a ministriloru. Asia s'a intemplatu la 1815, candu ministrii diferiteloru poteri teneau pe timpul congressului siedintie. Aceste conferentie pregatescu numai solutiunea cestiuniloru fara ale decide. O conferentia are caracterulu unei adunari de delegati, prepara numai terenulu pentru decisiuni ulterioare. Voiu citá aci inca definitiunea ce o da congresselor professorulu Heffter din Berlinu: Congressele au scopulu a completá si a confirmá pacea inchaiata mai inainte, a asicúra rezultatele ei si a delatura viitóriele pericoile ce s'ar' poté nasce din conflictulu pasiuniloru si alu intereselor. Heffter dice in dreptulu gintiloru european: „Secolulu presentu ne-a oferitu mai antaiu esemplulu de congrese, cari s'au adunatu si au deliberatu cu scopu de a consolidá starea lucrurilor in urm'a unei paci de curundu inchaiate de a delaturá pericole amenintatóre, si preste totu de a luá decisiuni comune asupra unoru relatiuni de-o insemnatele generala. Candu nu au fostu suveranii de fačia, congresele s'au numitu si „conferentie.“

(Despre Pap'a Leo XIII.) Noulu Papa observa o atitudine fórte pacifica. Elu nu mai voiesce se aiba armata, pentru aceea a demissionatu pe generalulu Kanzler. Lucrul s'a petrecutu dupa cumu relatéza „Itali'a“, asia: Esindu dilele trecute, pe la amédu, diu capel'a sextina, suveranulu pontifice a vedutu in sal'a regala o compania din gard'a palatului, asediata in buna ordine, care ei facea onorurile. — „Oh! oh! dise Pap'a, éca o armata completa. Eu n'am se facu resbelu nimeniu.“ Mai tardiu dise catra generalulu Kanzler, ca'i va cere servitiile atunci, candu va face resbelu inimiciloru bisericeii. Generalulu a intielesu indata, ca nu mai are ce cautá in Vaticanu. Si gendarmii pontificali se pregatescu a parasi palatul apostolicu. Atitudinea acést'a a Papei Leo XIII a produsu multu sange réu. Totu „Itali'a“ ne spune, ca camerierii secreti noui denumiti presentandu-se Papei spre a-i multiami de onórea ce le-a facutu, ridicandu'i la acést'a demnitate, Pap'a le-a respunsu, ca are trebuintia de a fi incungiuratu de persóne, care se impreune cu devotamentulu loru pentru biserica si santulu Scaunu caracterulu si sciinti'a, le a disu, ca nu voiesce se fia lingusitu, dér' pretinde dela toti, ca portarea loru se fia mai pre susu de miclele pasiuni, cari intunecu intodeauna adeverulu si justiti'a. Persóna de cea mai mare influentia in Vaticanu, este astadi comandorul Sterbini, pe care Leo XIII l'a numitu magistrulu alu sacralulu palatiu, si care este atasiatu de persóna Papei prin legaturile celei mai intime amicitie.

(Navigatiunea pe Dunare) nu mai

intimpina nici o pedeca, dupa cumu comunica „Monitoriulu“, afara numai la trei locuri: la Corabi'a, Cernavod'a si Sulin'a. La locurile aceste sunt marinari russi, cari pana la total'a delaturare a pedeciloru conducu pe trecatori. Lucrarile de curatire in gur'a Sulinei au inceputu. Si pana la terminarea acestoru lucrari potu trece pe acolo vasele, cari nu tragu mai multu de 11 picioare de apa.

(O tragedia in pretoriulu curtiei de cassatiune.) Eri trei tiegani, cari au fostu condamnati la munca silnica — scrie „Romania libera“ — au facutu recursu in contra hotaririi curtiei cu jurati la curtea de casatiune, éra acést'a respingendu-le recursulu, femeile tieganiloru au inceputu a tipá, si unulu dintre tiegani sciitendu unu cutitu, si-a datu trei lovituri in pantece. Elu a moritu la momentu. Puçinu dupa acést'a se audu alte tipete, erau ceilalti doui tiegani condamnati, cari si-au infiptu cutite in pieptu. Toti trei au fostu transportati la spitalu. Acesti nenorociti au comis sinuciderea prin nesce cutite sacute de unu ferariu la Vacaresci, unde au statu arestati.

(Primirea generaliloru prisionieri turci la palatul din Bucuresci.) Aflamu, scrie „Press'a“, ca Luni, la 27 Febr. M. M. Loru Domnulu si Dómn'a au primitu in audientia, la palatul din Capitala, in presentia presiedintelui consiliului si a ministrului de esterne, pe Edhem si Sadyk-pasi'a, prisionieri din armata dela Plevn'a, adusi in trasura domnésca, oferindule ambiloru cate o sabia romana cu sigillulu tierii pe manunchi, si autorizandu'i a le portá. Totodata MM. Loru le-a cerutu se se fotografieze, incinsi cu aceste sabii de catra insusi MM. Loru si se le lase cate unu esemplariu; dorintia, pe care prisionierii s'au si grabitu a-o implini, ducundu-se dela palatu de-a-dreptulu la fotografu.

(Stramutarea cuartirulu generalu russescu la San Stefano.) De Dumineca 24 Febr. scrie „Polit. Corr.“ se afla marele duce Nicolae cu cuartirulu seu in San Stefano. Acestu orasiu e situatu in apropiare de vreo 3 óre de Constantinopolu la tiermulu marei de Marmora si are vreo 5000 locuitori, intre cari nu se afla nici unu turcu! Este interesantu de a sci ceea ce s'a petrecutu la venirea marelui duce aci. Era otaritu ca cuartirulu generalu russescu se plece Vineri in 22 Februaru dela Adrianopolu la Tsataldja si russii se intielesera despre acést'a si cu inspectorulu turcescu alu drumuriloru de feru. Sábata diminetia inse merse marele duce Nicolae la gara si spuse inspectorelui, ca voiesce se mérga cu cuartirulu seu pana la San-Stefano, se pregátésca calea pana acolo. Dela Adrianopolu pana la Tsataldja line'a ferata era ocupata de 70.000 russi. Trenulu separatu alu marelui duce sosi la orele 4 d. a. in Tsataldja. Aci primi marele duce dela unu tramisu alu Seraskieratului (ministrulu de resbelu) colonelu Tahir Bey, scirea, ca Sultanulu inca nu a incuviintiatu stramutarea ceruta a cuartirului russescu la San Stefano, ca tocmai se tiena unu consiliu de ministri in privinti'a acést'a, si ca pentru aceea nici nu s'au evacuat orasiulu numitu de catra trupele turcesci. Scirea acést'a a superatu tare pe inaltiatulu Nicolae si acest'a dice irritatu catra delegatul turcescu in limb'a franceza; Asteptu, ca indata se se esecute ordinile mele. Mergeti si faceti se se desiereteze indata San Stefano.“ In urm'a portarei categorice a marelui duce Sultanulu n'a mai avutu incatru si a datu iute ordinu telegraficu, ca trupele turcesci se evacueze orasiulu. Fara a asteptá inse respunsu a plecatu marele duce dela Tsataldja la San Stefano. De alungulu calei ferate erau asiediate multime de trupe russesci spre a veghiá asupra sigurantieii trenului. Comandantulu anteposturiloru turcesci dela Cutsuk-Tsekmedje i s'a spusu, ca de cumva turcii se voru impotrivi russii voru intrebuintia poterea armelor. Situatiunea era critica si russii se temeau de-o isbire. De aceea facura pregatiri seriose de apere. Dér' nu s'a intemplatu nimicu, fiindu ca comandantii turci capatasera ordinu se nu se opuna la trecerea trenului si a trupelor russesci. Dér' russii totu mai aveau frica ca turcii voru impedeá mersulu trenului separata russescu si credeau ca turcii au subminat podulu drumului de feru de lenga Kutsuk-Tsekmedje. Tramisera dér' cavaleria inainte, care visitá podulu cu deameruntulu, dér' nu gasira nimicu suspitosu. Trenulu in care se aflá marele duce cu fiulu seu si cu-o multime de generali russesci ajunse la San-Stefano Dumineca la 2 óre. Marele duce locuiesce in piatia intr'o casa cu doue caturi, pe care falfaia stindartulu russescu si pe care o padiescu patru sentinele. Numerulu trupelor turcesci aflatórie aci e de 10.000, alte 8000 se dice ca voru mai sosi.

(Rossi dinaintea tribunalului Iasi.) Sambata in 25 Febr. st. v. s'a pertractatu la tribunalulu de Iasi unu procesu interessantu ce s'au intentatu eminentului artistu Ernesto Rossi de catra epitropia St. Spiridonu. Obiectulu processului — dice „Curierulu“—Balassanu — consista, ca dlu Rossi se fia condamnatu a plati St. Spiridonu a diecea parte din aceea ce a incassatu din reprezentatiunile date in Iasi, acést'a in virtutea unui hrisovu din timpul lui Ghic'a-Voda din 1855. Inainte de a vorbi din avocatii, dlu Rossi puçinu emotiunatu s'a rostitu camu in acesti termini in limb'a franceza: „Domnule presiedinte, domniloru judecatori! Sunt citatu pentru astadi inaintea D-vóstre si ve marturisescu, ca pentru antai'a-óra comparu inaintea unui tribunalu. Am onóre se ve declaru, ca nu sunt directorulu materialu alu trupei, ci numai directorulu ei moralu. Mai adaugu inca, ca cu tóte aceste, déca inainte de a mi se atribui, ca sunt unu datornicu reu, fora se cunoscú datori'a, s'ar' fi prezentatu la mine cineva cu propunerea de a oferi o suma ócreare pentru o institutiune filantropica, ve marturisescu, ca n'asiu fi fostu in stare de a refusá si cu multiamire asiu fi datu; inse a me citá fora a me incunoscintiá despre ceea ce sunt datoriu fora se'mi fi luatú obligatiunea, este o insulta adusa persónei mele cá artistu.“ Dupa acést'a dlu Casimíru a desvoltatu esceptiunea „fin de non recevoir“, propusa de avocatii dlui Rossi, la care au respunsu avocatii St. Spiridonu. Dupa acést'a a vorbitu dlu Buicliu intr'unu modú fórte elocuentu. Intre altele a invocatu dicerea unui autoru, ca nu sunt suverani numai acei'a ce au tronuri, ci si acei'a, cari prin sciintia, talentulu si geniulu lorú sciú a captivá publiculu. In asemenea conditiuni fiindu si dlu Rossi, care a avutu o primire entusiastica in capitalele Romaniei, care a avutu onórea de a fi primitu in mai multe ronduri de suveranulu Romaniei, si decoratu cu „Stéu'a Romaniei“, chiarú déca s'ar' poté cere o suma ócreare dela d. Rossi, totusi pentru placerea si nevoi'a ce simte adeseori publiculu de a vedé asemeni artisti eminenti, ar' fi intieptu cá asemeni cereri se fia inlaturate spre a nu desgustá trecerea lorú prin orasiulu nostru. A amintitu apoi processulu analogu, ce se facuse Charlottei Patti, la care insusi Epitropia a trebuitu in urma se renuntie din caus'a indignatiunei generale si terminandu d. Buicliu a cerutu escluderea din processu a dlui Rossi. Tribunalulu dupa o desbatere scurta a pronunciatu sentinti'a, ca „admitte incidentulu propusu de avocatii dlui Rossi, respinge prin urmare reclamatiunea Epitropiei St. Spiridonu, indreptata in contra dlui Ernesto Rossi.“ Aplause unanime din partea unui numerosu publicu, ce asistá, a intovarasiu acést'a sentintia a tribunalului.

(Studentii spanioli in Paris.) De curendu au sositu la Paris mai multi studenti spanioli, in a caroru onóre studentii francesi au arangiatu o serbare. V. Hugo a salutatu pe studentii spanioli aflati in capital'a Françiei prin urmatórea scrisóre; „Hijos de la noble España, vuestro amigo soy. Victor Hugo.“ (Fii ai nobilei Spanii sumu amiculu vostru.) Studentii spanioli au fostu primiti cu mari onoruri in cerculu studentiloru francesi, cari leau datu unu banchetu. Cu acesta ocaziune s'au rostitu mai multe discursuri in ambele limbi ale celoru doue natiuni surori, cá semnlu de cordialitate. Precumu aflamu din „Le Petit Journal“ dlu Djuvar'a studentu romanu, a vorbitu pentru fraternitatea scóloru romane, ér' redactorulu unui diariu din Londr'a a esprimatú dorinti'a, de a se vedé acést'a emulatiune la Londr'a si in Americ'a si a fi in intielegere in privinti'a acestei idei; elu a beutu in onórea gintei latine. Iata discursulu ce a pronunciatu d. T. G. Djuvar'a, studentu in litere: Dloru si scumpi camaradi de scóla! Nu fara o legitima bucuria si o mandria óre-care me vedu in midloculu vostru, in midloculu acestui elementu latinu, atatu de stralucitu si de puternicu odinióra, si care va fi inca, imi place se o speru candu ve privescu; nu fara o profunda emotiune i-au cuventulu in numele scumpei mele patrii, Romania. Permeteti celoru mai mici dintre fratii vostrii de sange, se ridice, prin vocea mea, unu toastu in sanatatea acestei tinerimi studióse, care represinta sufletulu si aspiratiunile popóreloru. Salutu pe nobilii Spanioli, serbatoriti astadi de voi cu atata demnitate, si cari ne aducu impreuna cu dinsii veselia frumósei lorú tieri! Salutu pe Francesi, cari au fostu si voru fi calausa popóreloru prin libertate si desrobirea spiritului umanu! In veseliele precumu si in durerile vóstre, Spanioli, Francesi, Italiani, nu uitati, nici o data, ca departe de voi traiesce unu micu poporu, care in ultimelé evenimente a aratatu, ca a binemeritate de la ras'a latina, unu poporu, care se nutrescu cu aceleasi principii, care traiescu cu aceleasi aspiratiuni, ca si voi. De aceea a si tenuity se fia represintatu in acestu banchetu prin cativa dintre studentii romani in Paris. Fiii betranului Danubiu beau pentru confraternitatea universalá a studentiloru!

[„Rom. lib.“]

(Batut'a jucata in Aix, in Françia.) Cerculu studentiloru din orasiulu Aix in Provence (Françia) a datu in carnavalulu o serata musico-teatrala, la carea luatú parte tóta lumea din Aix, archiepiscopulu de acolo, procurorulu generalu si presiedentulu generalu. Pe langa comediele jucate de unii studenti si pe langa piesele musicale, o placere cu totulu straina le fú oferita. Aix nu a mai avutu póte acést'a placere, decandu salianii romani dantiau jocurile lorú. „Intr'adeveru, — scrie „la Provence“ — dupa terminarea unei mici comedie, se anuntia joculu romanu: „Batut'a, e executata in costumulu nationalu de unu studentu romanu (d. I. B.) membru alu cercului. Cortin'a se redica si unu teneru cu o infaçiare placuta, imbracatu intr'o tunica alba“ cu gaitane negre, pantaloni albi, braurosiu si esiarpa tricolóra romana, in picioare cu opinci si clopotiei se presenta priviriloru nóstre. Era totu ce poté fi mai gratiosu si mai pitorescu. Amabilulu dantiuitoriu saluta pe spectatori si in acordurile pianului, tenuity de unulu din compatriotii sei (d. C. M.) e executá unu dantiu din cele mai originale si mai frumóse. Numai e trebuintia a'i laudá usiurinti'a si abilitatea. Imensulu succésu si unanimele aplause, ce a capatatu, au fostu din cele mai legitime.“ — O stringere de mana fratiésca junelui nostru compatriotu, adauge „Rom. lib.“ si multiamirile nóstre pentru ca a aretatu francesiloru unulu din acele multe lucruri, cari sunt numai ale nóstre si cari constituiescu individualitatea nóstra de poporu distinctu, de si incungiuratu de elementele straine, cá stanc'a de apele perfide ale marii.

Sciri ultime.

Comisiunea budgetara a delegatiunei austriace a primitu in 15 l. c. dupa unu telegramu a lui „Kr. Z.“ cu 11 contra la 9 votnri propunerea lui Schausps, prin care se acorda guvernului creditulu de 60 milióne. Minoritatea a datu unu votu separatú, la care s'a alaturatu si Dr. Herbst.

Russia nu voiesce cá Grecia se fia admisa la congressu, pentru acést'a se anuntia, domnesce mare iritatiune in Londonu. Anglesii continua a face pregatiri de resbelu.

O telegrama din Athen'a spune, ca la Dereli in Tesalia a avutu locu o noua lupta infricosiata. Turcii au fostu batuti de insurgenti. Ei au perdutu 400 ómeni. Pórt'a e decisa se tramita trupe in Cret'a. Cu totu armistitululu ce l'au inchiaiatu dilele trecute, insurgentii indigeni au reinceputu ostilitatile. Insurgentii din Epiru au reluatú ofensiv'a. Insurrectiunea se maresce in Macedonia.

Inca nu se scie siguru déca si candu se va aduná congressulu. Din Berlinu se anuntia, ca diu'a intruairi ar' fi 31 Martie. Dér' cu greu se va poté aduná congressulu in diu'a acést'a ca-ci s'au escatu noue diferintie intre poteri despre aceea ca óre se se admita si Grecia la congressu. Apoi Romani'a se nu fia si ea represntata?

Ajutorie pentru raniti.

Belusiu, 16 Ianuaru 1878.

Onorate dle Redactóre! Subscris'a mai am onóre a ve tramite sum'a de 22 fl. v. a., adeca douedeci si doi florini v. a., ce au mai incursu pentru raniti dupa espedarea listelorú prime din Belusiu. Ve rogu, dle Redactoru, acést'a suma a-o tramite la loculú destinatiunei sale, éra listele aci alaturate ale dá publicitatii, cá se servésca de cuitantia atatu pentru mine catu si pentru contribuenti.

Primesce s. c. l.

Hermine Ignatu nasc. Boesianu, colectanta.

Numele acelorú locuitori din notariatulu Cabesciloru, cari au contribuitu pentru raniti romani din Romania: Teodoru Ciuhaudu, jude com. din Rosi'a 50 cr., Mironu Iacobu, economu din Rosi'a 20 cr., Vasiliu Fericielu, jude com. din Dसान-Guibesu 1 fl., Gerlea Flore, economu din Ds.-Guibesci 20 cr., Teodoru Bredau, economu din S-hodol-Lazuri 20 cr., Demetriu Mocaia jun., jude com. din S.-Lazuri 20 cr., Demetriu Mocaia sen., economu din S.-Lazuri 8 cr., Ioanu Ciote, economu din S.-Lazuri 10 cr.; Din comun'a Cabesci urmatorii: Dimitriu Hermanu, jude com. 30 cr., Nicóra Lupu, perceptore com. 1 fl., Vasiliu Durl'a a Lupusi, economu 50 cr., Ioanu Sirbu, economu 60 cr., Vasiliu Frentiu, economu 40 cr., Demetriu Blasiu, economu 10 cr., Teodoru Baru, economu 10 cr., Ioanu Sinza, economu 20 cr., Dimitrie Gailanu, economu 20 cr., Georgiu Lupu, economu 10 cr., Ioanu Popu, adjunctu not. 50 cr., Ioanu Nistoru, notariu cerc. 2 fl. 52 cr. Sum'a totalá 9 fl. v. a.

Au mai contribuitu: Theodoru Pascutiú 1 fl., Indrie Moisie 50 cr., Purtanu Oana 50 cr., Petrutiu Flóre 20 cr., Petrutiu Georgiu 40 cr., Purtanu Micula 20 cr., Mistoru Ioanu betranu 20 cr., Pintie Georgiu 20 cr., Purtanu Moisie betranu 20 cr., Igiatiu Pasicu 10 cr., Gligoru Georgiu 10 cr., Pursanu Pavelu 5 cr., Indre Vasiliu 10 cr., Indre Maria 5 cr., Unguru Petru 10 cr., Unguru Nicolae 20 cr., Un-

guru Pavelu 5 cr., Nic. Papu, preotu in B.-Szt.-Miklos 40 cr., Egri Iakob 30 cr., Siámud Franciscu 30 cr., Rosenbery Bernásk 30 cr., Grünstein Farkas 20 cr., N. N. 21, Pálu Vasiliu 35 cr. Sum'a 8 fl. v. a.

NB. Au mai incursu sum'a de 5 fl. v. a. dela Danila Romanu, economu din Miziesiu.

Hermine Ignatu nasc. Boesianu, colectanta.

Fagarasiu, 29 Ianuaru 1878. (Urmare.)

Constantinu Suciu 10 cr., George Nemesiu 11 cr., George Tocsia 19 cr., Nicolae Fogarasianu 5 cr., Danil Siulieru 12 cr., Ioane Olteanu 13 cr., Ales'a Comsia 10 cr., George Comsia 12 cr., Ioane Serbanutiú 10 cr., Iosie Clotia 13 cr., Eremia Serbanutiú 19 cr., Iacobu Tocsia 10 cr., Ioane N. Rusu 19 cr., Zachiu Petru 16 cr., Mateiu Greu 12 cr., Petru Dragomiru 10 cr., Ioanu Lupulu 12 cr., Davidu Sinu 15 cr., Ioanu Arfulu 10 cr., Zachiu Comia 15 cr., Moisie Raduletiu 12 cr., George Rusu 10 cr., Nicolae Streza 30 cr., Nagy Károly 12 cr., George Bun 10 cr., Mateiu Clotia 30 cr., George Mant'a 10 cr., George Sinu 12 cr., Samoile Munteanu 8 cr., Ioane Rusulu 10 cr., George Grama 18 cr., Ioanu Sinu 10 cr., Danila Rotariu 10 cr., Ioane Rachieru 10 cr., An'a Manta 10 cr., Comun'a Copacelu 4 fl., Danile Petru 50 cr. Sum'a 16 fl. 24 cr., si 10 franci in auru.

Zinc'a Romanu, colectanta.

Toraculu-Micu, in 18 Ianuaru 1878.

Multu onorate dle Redactoru! Bravur'a armatei romane in resbelulu presentu cu turcii, seculari impilatori ai crestinismului, a storsu admiratiunea lumii civilizate si a implutu peptulu nostru de cea mai justa mandria nationala, dovedindu in fapta, ca sunt adeverati straneptoi ai lui Michaiu, Stefanu, Corvinu etc. Pe catu suntemu de mandri pentru bravurele reportate de romani, pe atatu de mare e compatimirea nóstra pentru cei vulnerati de pe campulu de onóre, deci adunandu si noi o mica sumulitia in bani, cere scame si puçine fasii spre scopulu romaniloru vulnerati, ve rogu se publicati urmatori'a: Colecta in favórea braviloru romani vulnerati, colectata prin subscris'a in comun'a nóstra romana Toraculu-Micu (comitatulu Torontálu); totu-odata ve rogu, cá acést'a suma se-o espedati la destinatiunea ei. — Primesce dle Redactoru s. c. l.

An'a Fizesianu n. Cretianescu, cá colectanta.

Conscrierea ofrandelor benevole pentru ostaii romani raniti din Romania in resbelulu presentu cu turcii, adunate din comuna Toraculu-Micu (comitatulu Torontálu) prin subscris'a: An'a Fizesianu (colectanta) 1 fl., 42 deca scame si 10 fasii; Paulu Fizesianu, parochu 1 fl. 72 cr., George Serbu, docinte 1 fl., Flóre Serbu 50 cr., Iulian'a Miulescu 1 fl., Victoru Miulescu 1 fl., Costantinu Dragoiu, adj. adv. din Toraculu-Mare 1 fl., Nicolae Fizesianu, studinte 50 cr., Antoniu Danu, negutiatoriu 1 fl., Rosali'a Danu 1 fl., Stefanu Petroviciu 20 cr., Pavelu Getii 20 cr., Rist'a Getii 20 cr., Andreiu Damianu 30 cr., Todoru Milutinu 20 cr., Vichente Chitarescu 20 cr., Tadi'a Crisianu 20 cr., Mitru Ocolisianu 40 cr., Ioanu Checi 20 cr., Pantea Iancu 50 cr., George Popi 20 cr., Todoru Bucuru 30 cr., Vichente Popescu 10 cr., Teodoru Bucuru 10 cr., Pavelu Iancu 20 cr., Maria Iancu 30 cr., Ancuti'a Bucuru 10 cr., Pavelu Milutinu 10 cr., Nic'a Cina 20 cr., Nicolae Iurca (maistoru) 30 cr., Ancuti'a Iurca 10 cr., Tom'a Popi 10 cr., Vichente Giuchiciu 10 cr., Teodoru Fluture 10 cr., Teodoru Petroviciu 10 cr., Filipu Balosiu 8 cr., Michaiu Martinu 10 cr., Marcu Serbu 60 cr., Flóre Serbu 40 cr., Ioanu Stoitiu 10 cr., Ev'a Grozescu 20 cr., George Grozescu 30 cr., George Petru 10 cr., Rancu Balosiu 10 cr., Teodoru Balosiu 10 cr., Iosifu Popescu 10 cr., Vichente Balosiu 1 fl., Stefanu Nedelcu 20 cr., Sim'a Cina 20 cr., Lenc'a Cina 20 cr., Vichente Avramu 20 cr., Moise Petru 30 cr. Sum'a 19 fl. v. a.

Toraculu-Micu, in 18 Ianuaru 1878.

An'a Fizesianu n. Cretianescu, colectanta.

Nota: In datulu subsemnatu se espedéza si pachetulu cu scame si fasii.

Toraculu-Micu, in 19/31 Ianuaru 1878.

An'a Fizesianu.

FRIDERICU LEKSIM,

pitariu, strad'a bisericeii,

se recomanda onor. publicu in pismeti de Brasiovu cu si fora vanille, de cea mai buna (prim'a) calitate si efectuéza ori-ce comande, cu cea mai mare acuratetia.

1—3

Anunciu.

Se cauta o educatóre romana séu pricepatória de limb'a romana lenga doue fetitie, la o familia intr'unu opidu din Selagiu.

Doritórele de a se aplicá sunt rogata se se puna in cointielegere asupra conditiuniloru cu redactiunea acestei foi.

1—3

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 16 Martiu st. n. 1878.

5% Rent'a charthia (Metalliques) . . .	62.35	Obblig. rurali ungare . . .	75.—
5% Rent'a-argintu (impromutatu nationalu) . . .	66.30	„ „ Banat-Timis . . .	78.40
Losurile din 1860 . . .	111.—	„ „ transilvane . . .	77.—
Actiunile banței nation. instit. de creditu . . .	795.—	„ „ croato-slav . . .	84.50
Londr'a 3 luni . . .	119 22	Argintulu in marfuri . . .	105.85
		Galbini imperatesci . . .	5.60
		Napoleon'd'ori . . .	9.51
		Marci 100 imp. germ. . .	58.55

Editoru: Iacobu Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioane Gótt si fiu Henriu.